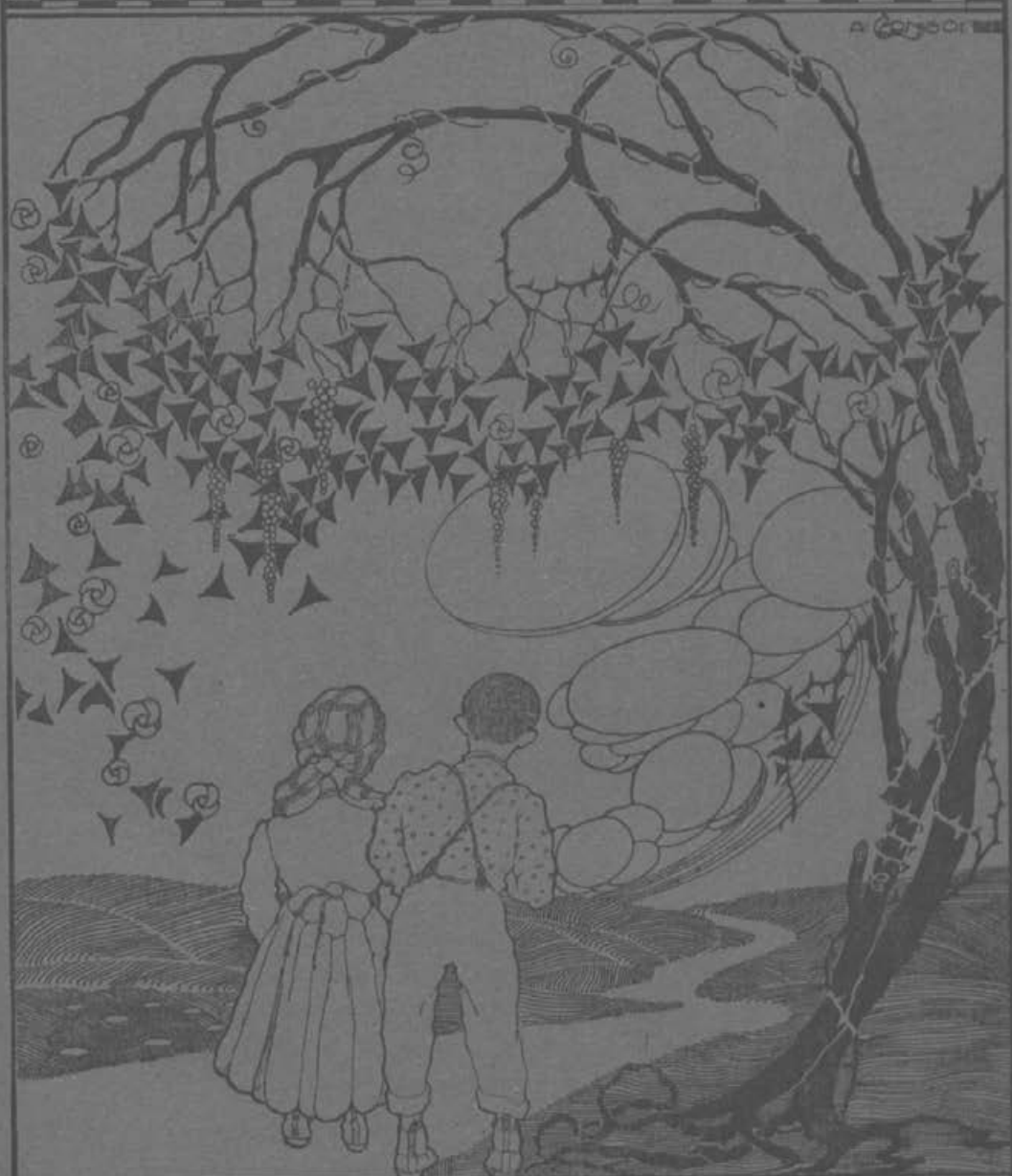

Novi-Rod

Št. 4.

List za
mladino

1922

NOVI ROD

izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 12 L. za pol leta 6 L, za četrt leta 3 L; posamezne številke so po 1 L.

Letna naročnina za inozemstvo: 15 L.

Izdaja „Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev“
v Trstu.

VSEBINA

Stano Kosovel: POMLAD GRE	
V SVET	Stran 49
Oton Župancič: LISICA	„ 50
Cvetko Golar: DEČKOVA ŽELJA	„ 50
Marija Kmetova: PROCESJA	„ 51
Fr. Milčinski: ZGODBE KRALJE-	
VIČA MARKA: 15. Ali - Aga	„ 52
Karel Širok: BRAMA	„ 55
Dr. Ivo Šorli: PRVI APRIL	„ 58
POUK IN ZABAVA	„ 61
KOTIČEK MALIH	„ 63

Odgovorni urednik: Josip Ribičič.

Uredništvo se nahaja: v Trstu, ulica Fabio Severo šte. 25.

Upravništvo: Škorklja Sv. Peter šte. 62.

Tiska Tiskarna „Edinost“

v Trstu.

STANO KOSOVEL:

POMLAD GRE V SVET.

Pomlad gre v svet, pomlad gre v svet,
 klobuček z zvončki nosi;
 kjer se ustavi njen pogled,
 zablisne cvetje v rosi.

Cvetlica z vetrom se igra,
 a veter z mlado travo,
 in travica šumlja, šumlja
 in ziblje se sanjavo.

Tam po razvoženih poteh
 mladost se v svate pelje,
 ž njo je harmonika in smeh
 in radost in veselje.

□ □ □ □

OTON ŽUPANČIČ:

LISICA.

Kurice — stojte,
nič se ne bojte,
tetka prišla je k vam po slovó:
obrije si glavo,
pojde v puščavo,
rožni tam venec prebiralá bo;
skorje drobila,
vodo bo pila,
k nébu, kot vé, se ozirala bo.
Kurice — stojte,
nič se ne bojte,
tetka spokornica jemlje slovó.

□ □ □ □

CVETKO GOLAR:

DEČKOVA ŽELJA.

Na planini sredi brez
plica rosni vrat otresa,
in odprla jutranja zarja
zlata je nebesa.

Na planini sredi brez
lestvica stoji zelena,
ker sem majhen, naslonim
jo na vrata pozlačéna.

Radovedno se ozrem
v raj na vse strani okolu,
dokler ne zagledam tam
deda na nebeškem stolu.

Nekaj lepega bi rad
njemu na uhó povedal:
da sem srečen in vesel,
ker sem zopet ga zagledal.

□ □ □ □

MARIJA KMETOVA :

PROCESIJA.

Bilo je zgodaj zjutraj. Vse trave so se smehljale v rosi in se iskriale s svetlimi očesci kakor dete, ki je bilo samo in je zagledalo mater. Marjetice, te drobne, drobne dušice, so bile polne srebrá in kar niso mogle do besede, tako so drhtele od pričakovanja. Človeku se je nehote zazdelo, da iztegajo drobčkane ročice in bi rade hodile, hodile in poskočile po travah. Mravelj še ni bilo, te so še dremale, ker imajo rade gorko solnce, a v jutru je bilo še hladno. Po potih in stezicah so se svetili kamenčki, v potoku so mehko valovile barvaste niti in hip za hipom se je zaiskrila tenka, tenka, kratka nitka kakor zlato. Nebo ni bilo še modro in solnce je bilo tako majhno in mlado, da te niso prav nič zbolele oči, če si pogledal vanj.

In zvonovi! Tako nalahno, svetlo so zapeli, tako polno skrivnosti, kakršno je čebljanje ptičkov zjutraj, ko je še mrak in se šele dani in se ptički pozdravljajo in pripovedujejo, kaj se jim je sanjalo ponoči. Ta tajna pesem zvonov pa je pobožala vsako travo in se pogledala v vsako rosno kapljico in objela vsako marjetico posebej in jo poljubila na zlato očesce.

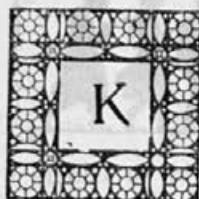
In potem so se zasvetila bandera. Temnordeče so zažarela iz cerkve in se nalahno zibala nad ljudmi in nad potjo in gorela kakor široki plameni ali kakor ogromne perotnice čudovitih, neznanih ptic iz devete dežele. Pevci so zapeli pesem, ki se je na široko raztegnila vse čez polja, travnike, gozdove. In vmes so poganjali zvončki, so drobili svojo pesemco v smehljajočem se, srebrnočistim glasu. Kakor otročički so poskakovali in njih drobna srca so vriskala. Veliki zvon je udarjal iz zvonika z dobrohotnim, mirnim glasom in je bil kakor oče, ki miri deco in vendar ni hud. Tja do griča se je vzpenjal njegov glas in ga je božal. Sredi procesije je sijalo zlato kakor solnce, iz monštrance so lili žarki in sam Bog je stopal po cesti in blagoslavljal polja in bilke in cvetke in duše človeške. In koder je hodil, je stopal na cvetke, ki smo jih posipali mi otroci in jih kar trumoma iztresali iz košaric.

In krog in krog je bil Bog in bilo mi je, da so to nebesa, kjer je mir in pokoj in veselja na vekov veke.

FR. MILČINSKI:

ZGODBE KRALJEVIČA MARKA.

15. ALI - AGA.

rasen je carski Carigrad, proti carskemu Carigradu sta jahala dobra dva pobratima, kraljevič Marko in vojvoda Miloš.

Prihajala sta mestu skozi vrata pa reče kraljevič Marko: «Pobratim moj Miloš, presedajo mi krvavi spori in jih ne iščem. Ženo imam in sinka Matijaža, v božjem miru si želim življenja z njima. Ali mi takó ne dajo Turki in iščejo, da me ujemo v spore in boj. Zato, moj pobratim, da sebi ohranim mir in drugim zdravje, bom hlinil težko boleost, ki mi jemlje moč za junaško orožje in junaški boj.»

Kakor je govoril, tako je kraljevič Marko storil. Zleknil se je bolen po svojem vernem šarcu in se mu naslonil na sedlo.

Jahata skozi carski Carigrad pa ju sreča carjev aga Ali, za agom trideset janičarjev.

Ali-aga je spoznal kraljeviča Marka junaka; zaigralo mu je srce od veselja, da ga vidi bolnega, onemoglega. Ustavil ga je in mu govoril: «Stoj mi, kraljevič Marko, in se mi postavi na junaško tekmo, da se meriva, da mečeva kopje. Ako ti Bog da in sreča in ti kopje dalje nese nego meni, tvoji bodo moji beli dvori, tvoje bo vse moje imanje v dvorih, tvoja moja verna žena. Ako te pa jaz nadstrelim, ne maram ti ne dvora ne, kar je v dvoru, ne tvoje ljube, le obesil te bom, kukavico, na suhi javor in ti vzal vitežkega šarca.»

Kraljevič Marko je tiho besedil: «Pusti me, Turčin! Ni mi do tvojega streljanja. Težka me tare bolezen, komaj se držim na konju, kam da bi junaški tekmoval.»

Turek ni poslušal Markovih besed. Zgrabil je Marka za desni kraj dolame, da ga ustavi. Pa je Marko potegnil izza pasa nož in odsekal haljo, koder jo je držal Turek v roki. «Ne ustavljal me, da grem bolen svojo pot!»

Ni hotel odnehati Ali-aga, ujel je Marku levi kraj dolame — še levi kraj dolame je odsekal kraljevič Marko.

Pa se je Turčin rogal: «Zastonj te hvalijo, Marko, da si junak. Slabič si, da ni slabšega. Nisi junak nisi od junaka. Odloži orožje, naj ga nosi, kdor je za orožje! Ti pa se vrni v beli Prilip in čuvaj prilipsko goved!» In je popadel vitežkega šarca za vajeti, junaka Marka za prsi.

Kakor živ ogenj je zdajci Marko planil kvišku. Spodbodel je šarca, besen je skočil šarec in preskočil Ali-ago in trideset njegovih janičarjev. Bliskale so se kraljeviču Marku oči, kakor bi sekala sablja, in je dejal: «Ko me siliš, Ali-aga, pa bodi po tvojih besedah!» In še je dejal pobratimu Milošu: «Da mi je v rokah tatarsko moje kopje, devet belih sokolskih peres je v njem, še bolje bi nadstrelil ago, nego ga bom.»

Vojvoda Miloš je razumel besede, kakor lastavica je zletel na brzem konju preko ravnega polja.

Kraljevič Marko pa je zahteval in Ali-aga ni mogel drugače, da sta šla pred kadija, turškega sodnika, da jima zapiše in potrdi stavo, kakor jo je sam hotel Ali-aga, da jima bo veljala obema trdna in enaka.

Ali-aga se je zbal kraljeviča Marka čilega in čvrstega in se je kesal svojih oholih obetov; porinil je kadiju skrivaj dvanajst cekinov in mu govoril po turški: «Gospodin, tako zapiši, da veže stava za glavo le kraljeviča Marka, ne mene!»

Ali je razumel kraljevič Marko turški. Vrgel je pred kadija svoj buzdovan in je besedil: «Če nimam drobnih: zlatnikov zate, moj sodnik, pa imam težki buzdovan, okovan z zlatom. Ko ga primem, že merim, ko merim, že zadenem, kogar zadenem, odveč mu je sleherni mazilo pa so mu odveč i zlati cekini.»

Kadi se je ustrašil, pisal je pravico in drhtela mu je roka.

Kraljevič Marko in Ali-aga sta šla in stopila na ravno plan, da pričneta junaško tekmo. Za agom je stalo trideset janičarjev, za Markom nikdo.

Reče Ali-aga: «Hajdi, Marko, vrzi kopje, ko se ponašaš, kako dober si junak, in si se hvalil samemu carju na dvoru, da krilatega orla pogodiš v oblakih!»

Kraljevič Marko mu je odgovarjal: «Dober sem junak, ali ti si starejši, pa se tebi i bolj mudi nego meni, zakaj ti si hotel in ti nisi odnehal, da se meriva. Hajdi, Turčin, in vrzi kopje!»

Vrgel je Turčin prvo belo kopje, dobro mu je zletelo, dobro in daleč. Meril je dalje, stoindvajset je naštel korakov.

Za njim je vrgel Marko, bolje je vrgel in dalje, dvesto korakov daleč mu je zletelo v ravno plan.

Sproži Turčin drugo bojno kopje in se je trudil — letelo je in je letelo na tristo korakov, potem se je zabodlo v tla.

Vrže kraljevič Marko drugo kopje, nadstreli Ali-ago, petsto korakov mu je preletelo.

Ko se je tretjega lotil Turek kopja bodečega, vse je napel sile. Kakor strela je zletelo daleč preko Markovega kopja, osemsto korakov je naštel Turek, režali so se mu beli zobje.

Tedaj pa se je pripodil vojvoda Miloš na konju, brzem kakor lastovica, in je prinesel Marku tatarsko njegovo kopje.

Kraljevič Marko je vzel tatarsko kopje v roke, devet belih sokoljih peres je bilo na kopju, in ga je vrgel. Zletelo je kopje, neslo ga je devet belih sokoljih peres, v nedogledni daljavi je izginilo v prah in meglo.

Ali-agi se je ulil potok solza. Zgrudil se je na koleni, prosil je kraljeviča Marka in ga rotil pri višnjem Bogu in pri svetem Ivanu: «Kraljevič Marko, kakor brat si mi, vzemi moje dvore in moje imanje, vzemi mojo verno ženo, le nikar me, brate, sramotno ne obesi!»

Pa se je kraljevič Marko tiho nasmejal: «Ko se bratiš z menoj, Ali-aga, kaj mi ponujaš svojo ženo — tvoja žena, brate, mi je sveta kakor rodna sestra. Niti mi ni treba žene, ko jo imam doma verno in ljubo. Ne belih dvorov tvojih si ne želim, ne imanja v dvorih. Vse ti puščam, brate, vse ti oproščam, le enega ne: dolame, ki si mi jo raztrgal — dolamo mi daš drugo!»

Pa je od veselja Turčin objel kraljeviča Marka in ga poljubil. Peljal ga je s sabo v svoje gosposke dvore, tri cele dni ga je častil in gostil. Žena aginica mu je poklonila prelepo dolamo, poleg dolame košuljo, ki jo je sama bila vezla z zlatom. A ko se je kraljevič Marko poslovil, tristo junakov ga je spremilo do belega Prilipa. Ali-aga je ostal kraljeviču Marku najzvestejši pobratim vse žive dni.

KAREL ŠIROK :

BRAMA.

ilo je novo leto. Dan je bil čemerren: nebo je bilo pokrito čez in čez s sivo, gladko plahto in neprestano je pihala burja. Mrzlo je bilo.

Pusta in dolgočasna se mi je zazdela moja mračna in mrzla sobica; zaželel sem si svetlobe in hrupa, zato sem si oblekel suknjo in sem odšel na ulico.

Pa so mi udarili na uho oddaljeni, zamolkli glasovi lajn. Prihajali so izza trga: tam so bile «komedije».

Noge so me kar same zanesle tjakaj.

Kakšno vrvenje, kakšen hrušč in trušč je bil tam! V cirkusu je igrala kričava, zadirljiva godba, neprestano je tam pokal bič in zvonkljalo je tam notri. In zdaj pa zdaj se je oglasil za platnom glasen grohot in šumno ploskanje.

Poleg cirkusa je stala gugalnica. Tudi tam je zdaj pa zdaj zazvonilo, zahreščala je ogromna lajna in «čolnički» so se zagugali.

Za gugalnico je bilo strelišče in zraven njega zverinjak. Kozav človek je stal pred njim, kričal je venomer in udarjal z batom, zdaj ob visečo medeno palico, zdaj ob medeno pokrivačo. Klical je ljudi, kazal je na platno, kjer so bile naslikane grozne živali, razlagal je, vabil in zopet razlagal brez konca in kraja.

Okoli zverinjaka so postavili kramarji stojnice in mize z razno šaro.

Tam na koncu, čisto na samem, pa se je sukal mogočen vrtiljak.

Tu je bilo največje vrvenje. Otroci so pritekali in odtekali, klicali so se, pričkali in prerivali... In tudi tu je godla lajna. Bil je tak dirindaj, da je zvenelo v ušesih, zato sem sklenil oditi dalje v mesto.

Ta hip pa sem se domislil tistih dečkov, ki za nekaj stotink vrtijo vrtiljak po cele ure, celo dneve. Ti dečki pa se ne trudijo zaradi tistega drobiža, ki jim ga vrže gospodar. Najprej stojijo ob strani in gledajo, kako se drugi otroci vozijo na vrtiljaku, kako presedajo s konjička na konjička in kako bijejo jezdec med kolobarjenjem z železnim tolkalom tarčo.

Vse to opazujejo dolgo in natančno in v njih se poraja vedno močnejša želja po jahanju na tistih iskrih konjičkih na vrtiljaku, ki imajo tako lepe uzdice, in želja po tolkalu in po rdeči zastavici. Ali siromaki so, v žepu nimajo novcev, zato se javijo za vrtilce.

Kadar dá gospodar znamenje z zvoncem, zahrešči lajna in vrtilci se uprejo ob vrtiljak in kolobarijo vedno hitreje okrog. Vsi rdeči so in potni in prašni do kolen — a kaj marajo! Kadar zopet zazvoni, kar pomeni, da se bliža vožnja h koncu, takrat se vrtilci lahko obesijo na vrtiljak in se lahko vozijo, dokler se polagoma ne ustavi. To je pravo plačilo za njihov trud.

Stopil sem bliže k vrtiljaku, da bi natanko videl dečke vrtilce, potne in rdeče in prašne do pasu.

Toda nikjer ni bilo vrtilcev. Ogromni vrtiljak je vlekel majhen konjiček, ki je bil stisnjen v železni zagraji, podobni veliki kletki, kakor jih imajo v zverinjakih. Ta čudna kletka, pritrjena na notranji vrtiljakov kolobar, je bila brez dna in na zadnji strani je bila odprta, da je konjička lahko dosegel bič. V zagrajo je bil potisnjen pač zato, da bi se pri kolobarjenju ne opotekel in ne zadel ob veliko lajno, ki je hreščala ob »jamboru« v sredini vrtiljaka. Da bi se mu ne vrtelo v glavi, je imel oči zavezane z rdečo umazano cunjo; da bi se pri tekanju ne spotaknil, padel in si polomil noge, je bil prevezan z močnimi usnjatimi pasovi, ki so bili pritrjeni ob železno zagrajo.

Zazvonilo je, ogromna lajna je zahreščala; in še predno je počil bič, je skrivil konjiček hrbet, se uprl ob tla in potegnil ogromno kolo za seboj.

Lajna je godla, veselo so vriščali otroci na vrtiljaku in venomer je pokal bič. Pogledal sem konjička, ko je prikolobaril mimo mene, in videl sem, da je ves njegov hrbet pokrit s progami, ki jih je zapisal bič. Tudi sem videl, da je konjiček ves poten od neprestanega letanja, čeprav je bil mrzel, vetrn dan in so bili vsi zaviti v tople suknje.

Komaj se je vrtiljak ustavil in komaj so otroci skočili s konjičkov in z vozičkov, že so se vsuli z glasnim truščem drugi otroci na vrtiljak. Gnetli so se in prerekali, izbirali si prostore in se presedali zdaj sem, zdaj tja. Gospodar pa je stopal ošabno sem in tja in je gledal z velikim zadovoljstvom naval na vrtiljak in na vrvež okrog njega. In ko so bili vsi prostori na vrtiljaku zasedeni, je počil z bičem in je zavpil: »Hej, Brama, potegni!«

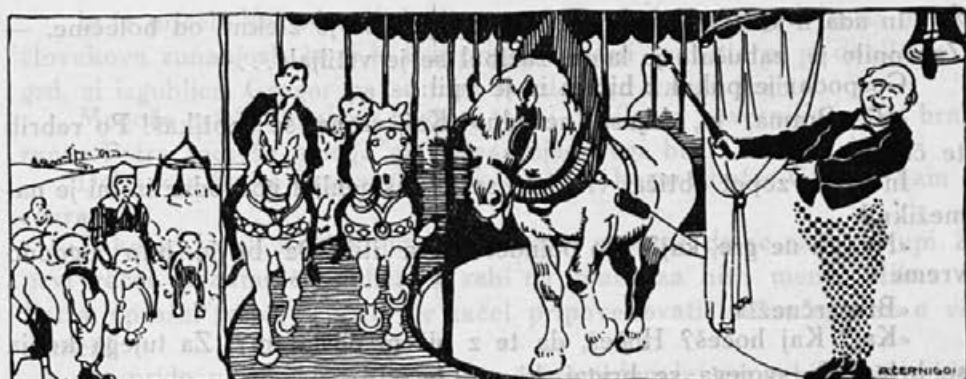
Konjiček je skrivil hrbet, zvon je zazvonil in lajna je zabučala. In zopet je zakolobaril Brama in z njim ogromni vrtiljak.

Mislil sem:

«Praznik je danes, novo leto. Ljudje so prazniško oblečeni in se veselijo. Gospodar ogromnega vrtiljaka služi zlahka kupe novcev. Ošabno stopa in zadovoljno meša z roko po žepu, da cvenka v njem denar. Kaj pa Brama? Kakšen praznik, kakšno novo leto ima Brama? Kakšno plačilo ima on, ki služi gospodarju novce, on, ki ves božji dan kolobarí, vleče ogromni vrtiljak, potisnjen v tesno kletko, prevezan in prepasan, prepoten in pokrit s prahom in s skelečimi marogami — kakšno plačilo ima on? Škaf umazane vode, pest slabega, pohojenega sena, to je njegovo plačilo!»

Ozrl sem se po gospodarju. Stal je ob lajni in je iskal med nabranim drobižem dvajsetice, jih prešteval in jih nazadnje správil v posebno vrečico. Klobuk je potisnil postrani in ves zadovoljen je tlesknil z jezikom.

Prihitel je hlapec in je položil na stol pred gospodarja belega kruha, klobaso in vina. In gospodar je prigrizoval beli kruh in sočno, mastno klo-

baso, iz steklenice je pil v globokih požirkih. Brama pa je kolobaril, se spotikal čimdalje pogosteje in čimdalje pogosteje je klecal. Glavo je povešal globoko k tlom, in videlo se je, kako je ves beden, kako silno je truden, Mahoma me je vsega prevzelo trdno uverjenje, da je Brama bolan in da je silno lačen in žejen.

In ko je zazvonilo in se je Brama ustavil, sem pogledal gospodarja, ki je prigrizoval, in sem mu zaklical:

«Tudi Brama je lačen!»

Gospodar me je pogledal in je jedel mirno dalje. In zopet je zazvonil zvon...

Umolknila je lajna in polagoma se je ustavil vrtiljak in z njim mali Brama. Pa sem se vnovič obrnil tja h gospodarju in sem rekel:

«Tudi Brama je lačen! Sena mu dajte!»

Mož si je obrisal mastna ustna, vzel je bič in je počil z njim. In zagodla je lajna, skrivil se je hrbet, zasukal se je vrtiljak... In ko je vse zopet obtičalo, je prišel gospodar mimo mene in me je pogledal.

«Kaj si rekel, a?»

«Da je tudi Brama lačen.»

«Že mogoče, saj že od davi ni zobal!»

«Od davi?!»

«Tudi pil ni že od davi!»

«Zakaj mu ne daste jesti?!»

«Jesti? — Ni časa danes! Ali ne vidiš, kakšen vrvež je danes, kakšen naval je na moj vrtiljak. To je treba izrabit! Čas je danes denar!»

«Zakaj mu ne daste piti?!»

«Ni časa, ni časa! Takšen lep zaslužek je danes, jaz pa naj namečem mrhi sena in naj lepo čakam, da se kljuse nakrmi in napoji. Lepa bi bila ta! Še krave bi se mi smejale!»

«Truden je Brama in upehan. Pa še vode mu ne daste! Ali ne vidite, da komaj stoji na nogah?! Zvrne se in vam pogine...!»

«Kaj še! Vidiš, zdaj je šesta, a do polnoči mora vleči, zlepa ali shuda! Mora, drugače dobi tákele!»

In udaril je Bramo z bičem po hrbtu, da se je zleknil od bolečine. — Zazvonilo je, zabučala je lajna, zazibal se je vrtiljak...

Gospodar je pokal z bičem in je vpil:

«Hi, Brama, hi, kljuse nerodno! Kaj, vraga, se spotikaš! Po rebrih te česnem!»

In ko je zopet obtičal vrtiljak, se je nasmehljaj gospodar in mi je namožiknil.

«No, ali ne gre, kaj?! Do polnoči mora iti! Da bi le bilo ugodno vreme!»

«Brezsrčnež!»

«Kaj? Kaj hočeš? Hočeš, da te z bičem pošlatam?! Za tujega konja se briga! Za svojega se briga, ki ga nimaš!»

Šel je in je izpraznil steklenico, nato je poklical hlapca.

«Pojdi», je rekel hlapcu, «pa mi prinesi spet kruha in klobaso in vina! Pa hitro pridi! Lačen sem danes!»

Zvon je zazvonil, lajna je zahreščala; počil je bič, skrivil se je hrbet ubogega Brame in vrtiljak se je zasukal...

Jaz pa sem odšel v mračni drevored in sem mislil na Bramo in na njegovega gospodarja in na pravico...

DR. IVO ŠORLI:

PRVI APRIL.

ri nas ima že skoraj vsak človek svojo skromno hišo — na prste dveh rok našteješ tiste, ki poleg tega ne še vsaj ene kravice. V ponosnem Podmelcu je gostačil edini urar, pa še ta se je bil šele v zadnjem času priklatil od nekod s cerkljanskih hribov.

Gostači spravijo ob pravo veljavo celo vas, še posebej pa dom, ki je katerega sprejel! In ta senca naj zatemni zdaj tudi našo hišo, ki je kipela tu gori visoko nad vasjo tako velika, bela in vesela v zrak, kraljica bi rekel ne samo Podrobov, ampak vsega tostranskega brega melške fare gor do Sel!

Prihodnji teden da pride namreč Potarjev Gregor s Temlin v malo sobico kraj kuhinje. Toda seveda — mati je bila po očetovi smrti, ki je precej zaslužil s ključavničarstvom, velika reva, in v eni takih stisk je odšla po sto goldinarjev k oderuhu Gregorju, ki si je za obresti izgovoril vsako leto telička. Pa je zdaj sporočil, da odneha od tega, če dobi stanovanje pri nas, češ, da bo imel bliže do cerkve.

Ko je tudi stric Ivan, ki je bil materi prvi svetovalec, odobril to ponudbo, je sestra sklonila glavo, midva z bratom Pepčkom pa itak še nisva imela besede. Čakala sva zadnje dni samo še z radovednostjo, kakšen bo ta človek, ki se sili k nam.

In je prišel! Vsi odrastli ljudje pozabimo, kak vtis napravlja na otroke človekova zunanost: če ti je lice prijetno, najsi tudi staro, si dobil; če si grd, si izgubljen. Gregor pa se nam je zdel grd kakor greh.

Mogoče prav zato sva z bratom takoj dobila za zaveznika poleg bratranca Petra tudi še mnogo starejšega njegovega brata Mihca.

Delaj kar hočeš krvavogledi, škrbasti in kozavi boter Gregor, nam si sovražnik!

Tako so ostali zaman tudi vsi starčevi poskusi, da se nam prikupi. Že prvi večer je namreč poklical k sebi na tnalo za hišo mene, Mihca in Petra, vprašal še po Pepčku ter začel pripovedovati mično zgodbo o vedomcih.

Tu pride okrog hiše Pepček — še ne sedem let mu je bilo — s sekiro v rokah, večjo od sebe, in vpije: «Jaz ga bom ubil piljakarja!» Mi se kajpak zasmejemo otroku neumnemu, ki ne ve kaj dela in govori, Gregor pa ves prebledi, plane v hišo in zbeži z glasnim krikom na pomoč v svojo sobo.

In drugi večer ima podoknico: na dolge droge smo nasadili izdolbene buče s svečkami notri, in istočasno je pogledalo troje mrtvaških glav v oderuhovo sobo.

Uspeh je skoraj popolen: ko mati, stric in sestra naposled izkličejo starca izpod postelje in ga uverijo, kaj so bile tiste mrtvaške glave, se sicer neha tresti, izjavi pa, da se vrne še jutri na Temline in da bo že pokazal Podrobnici, kaj se pravi imeti za norca njega, če mu je kdo dolžan. Še solz je treba in obljube, da dobi vsak dan liter mleka, predno se umiri.

Še istega dne se naenkrat spomni Mihec: «Kaj ni pojutrnjem prvi april? Po april ga pa lahko pošljemo, in za to nam ne sme nihče ničesar!»

Prvi april je pri nas tako spoštovan praznik — še bolj od pusta — da se smeš lotiti vsakega do župnika, pa bi se smejali le temu, ki bi se zato jezil. Tega dne torej ni zapreke, in vprašanje je samo, kako in kaj.

Prvi dan, 30. marca, preteče brez uspeha — tudi Mihec zaman napenja možgane. Drugi dan se bliža že koncu, ko se nekoliko utrujeni od premišljevanja pridružimo velikim, ki so pravkar sedli pred hišo k večerji, dočim Gregorja še ni z njive, ki si jo je bil vzel v najem.

In govore baš o njem. Neki mož da je prišel danes iz Zakriža, vasi za hribi pet ur hoda, pa je pripovedoval doli v vasi, da je tista Gregorjeva sestra, o kateri je večkrat pravil tudi on sam, in ki služi za kuharico pri župniku, prav tako skopa, kakor brat, in kako govorijo ljudje, da ima ves postelnjak natresen s srebrnim denarjem, ki ga spravlja pod blazino.

«Jo že imam!» mi šepne Miha, in oči se mu svetijo.

In po večerji nam razloži načrt. Nam ostalim je treba samo paziti, kdaj sede Gregor jutri dopoldne pod kovačnico, kamor je prihajal vsak dan — vse drugo bo opravil on.

Se spati bi skoraj ne bili mogli, tako smo bili radovedni, ali se nam posreči. Drugi dan pa sva se s Petrom naredila, kakor da starca ne vidi, ustavila sva se za kovačnico in nalašč glasno govorila baš o njem — koliko ima denarja in podobno — ker smo vedeli, da bo tem bolj vlekel na ušesa.

Tu prisopiha Miha po poti iz vasi navzgor.

«Kaj si se že vrnil?» ga je vprašal Peter že od daleč.

«Čakajta!» je rekel Mihec še ves zasoplen, ko je prišel do naju, govoreč bolj potihoma, a ne toliko, da ne bi ga bil slišal oni pod zidom. «Pa rajši nobenemu ne povejta, čeprav bi najbrže ne verjel, ko je danes prvi april in bi mislili, da ga imamo le za norca. Ampak je res: botru Gregorju je umrla tista bogata sestra v Zakrižu!»

«Kaj res? Ali je povedal mož, ki je bil včeraj doli?» sem moral za nalašč vprašati jaz.

«Da, on! Našemu Jakobu je povedal. Polno posteljo srebra da so našli. In vse da bo za reveže, ker je rekla, da nima nobenega na svetu».

Tu je naenkrat planil Gregor izza zida.

«In kaj mu vaš Jakob ni znal povedati, da sem jaz tu? Tožil ga bom!»

Mi smo se naredili kakor da smo se ga zelo prestrašili.

»Saj je povedal!» je zajecjal Mihec. «Toda mož je prosil, naj vam nič ne omenimo...»

«In kje je zdaj slepar?»

«Ne vem... To se pravi, domov je hitel...»

«Ali boš povedal, ali ne?» je kriknil Gregor, ker je Mihec zdajci umolknil, in ga je pograbil celo za uho.

«Saj bom, saj bom», se je podviral Mihec. «Domov je hitel, češ, da bodo razdelili denar, predno pridete vi... Potem da bo tako prepozno, tudi če pridete...»

«Bomo videli!» je zaklel Gregor in že dirjal v svojo sobo.

In predno je preteklo pet minut, se je vrnil v praznični obleki in tekkel po hribu navzdol.

* * *

Seveda so naši Gregorja kmalu pogrešili, in zvečer je mater že tako skrbelo, da smo morali povedati. Reva je bila sicer vsa obupana, kaj bo zdaj, toda vsi drugi so se le smejali, ker so privoščili skopuhu teh pet ur dolgi sprehod tja in nazaj in še dolgi nos, ki ga prinese s seboj...

Pa ga vsaj k nam ni več prinesel. Vrnil se je naravnost nazaj na Temline ter poslal po drugi osebi po svoje stvari in sporočilo materi, naj mu v osmih dneh vrne denar, ker gre drugače k advokatu.

Ali obenem z Gregorjevim aprilom se je tudi splošno izvedelo, da jemlje mrcina materi za samih sto goldinarjev celo tele, pa se je takoj oglašil pošten mož v vasi, ki si je tudi izgovoril telička, a samo za štiri leta, s tem pa da bo plačan že ves dolg.

Strahovi, brezna, zverine.

Naša Notranjska ima mnogo pozemeljskih in podzemeljskih tajnih skrivnosti in čudovitosti. Posebno o njenih gozdovih se širijo med domačim ljudstvom pravljice, ob katerih se človeku ježe lasje. Osobito stari ljudje vedo marsikaj o strahovih, zverinah, breznih, podzemeljskih duplinah, o pošastih, grozodejstvih in čudežih. Nekatere teh pravljič so celo več ali manj resnične, druge pa je predruščila ali popolnoma na glavo prekucnila ljudska domišljija.

Gozd »Ravnik« se razprostira od Rakeka do Borovnice in Vrhnike in jaz sem kot mlad fantè malone vsega prekolovratil. Marsikaterikrat sem se izgubil, marsikaterikrat prenočil v njem v mladih letih, poslušal v jasnih nočeh vsakovrstne krike in glasove ali videl pošastne sence, ki so se plazile med smrekami, da me je spreletel mrz po vsem životu. Kolikokrat sem izgubil smer, ko sem nabiral jagod, in drvel sem v napačno stran, ko je padal mrak in se je že temnilo pod visokimi smrekami, klical sem, a ko ni bilo od nikoder človeškega glasu, sem zakuril pod kako košato smreko in si napravil ležišče. Gozd ima svojo moč podnevi in ponoči. Še pred nekaj leti sem o belem dnevu zgrešil smer na kraju, koder sem nešteto krat hodil poprej in čeravno sem poznal skoro vsako dolinico in grič po imenu. V našem gozdu je namreč vse polno različnih nazivov za doline, pla-

note, meje, pota. Vsa ta imena so krstili naši stari dedi in pradedi in to se ohrani od roda do roda.

»Za ribo« straši ob enajstih; »Pri krivi veji« vstaja ubiti gozdar ob dveh po polnoči iz groba in pleza na smreko in kliče na pomoč; iz doline »Smrekovce« vstajajo opolnoči ubiti Francozi iz grobov in plezajo po pečinah na juriš; na »Prangarju« ječijo izdajalci domovine od polnoči do dveh; »Na plesah« vstajajo duhovi po polnoči in tekajo okrog zaraščenih in gnilih porobkov smrek, ki so jih ubile; »Pri banderu« pleza na smreko Turčin z raztrgano zastavo cele noči, a ne more do vrha. Vse to ve povedati naše ljudstvo v svoji domišljiji, in pastirji, ki prenočujejo v gozdu, čujejo in vidijo tam same strahove. In tudi jaz sem slišal vpitje in krik — lisjakov, čukov, sove in take podobne zverjadi.

Bolj resnične so pravljice o breznih in o zverinah. Notranjska je na mnogih krajih votla in brezen ima vse polno in nekatera so naravnost strašna in brezkončna in pogoltnila so že mnogo ljudi in živali. Vrh Slivnice je brezno in vanj je nekoč zdrknil cel voz z volmi; nekaj razbitih ostankov pa so baje že več let našli prav tam v usahlem cerkniškem jezeru. Na vinjem vrhu je brezno, ki je izmed največjih in ki drži baje prav v »Goščič«. Pravijo mu »Olenca«. Iz njega udarja neprijeten smrad in se dviga zelena megla. Nekoč, o košnji, se je pogreznil vanj s senom

obložen voz z volmi in ljudmi vred in ni bilo več sledu o njih. Iz te «Olence» je baje pred davnim časom ob silnem viharju prihrumel strašen zmaj in letel z velikanskim hruščem in truščem mimo cerkve Sv. Lenarta v Dobcu, podrl tam v bližini neki kozolec in odletel v gozd Ravnik. Seveda je najbrže dotični kozolec podrl vihar. Na stajah pri Ivanjem selu je tudi brezno in vanj so vrgli nekoč psico, pa je prišla čez štirinajst dni iz Postojnske jame vsa lepa in rejena.

Zverine je bilo včasih v naših gozdih vse polno, zdaj je že redek kak volk ali medved. Moj oče se jih je še spominjal, moj stari oče pa je imel z njimi mnogo opravka, posebno z volkovi. Nekoč ga je napadlo v gozdu, ko je pasel konje, nič manj kot šest volkov. On je skočil urno med konja, ki sta pričela neusmiljeno biti z zadnjimi kopiti, tako, da sta dva volka kmalu obležala, ostali štirje pa so naskakovali in napadali naše tri borce prav do doma. Konja sta bila silno izmučena in zdelana in izgubila sta v boju vse zadnje podkove. — V gozdu nad Ivanjim selom je napadel volk težkega in močnega vola. Vol pa se je razjarjen zapodil vanj in ga stisnil ob smreko s tako silo, da je zver kmalu poginila. A vol ni odnehal, temveč tiščal jo je neprestano ob deblo. In ko je zdaj pa zdaj malo popustil in je volk pričel lezti k tlom, ker je bil crknjen, pa je pobesneli vol mislil, da je še živ, je zatulil in znova pritisnil ob smreko svojo crknjeno žrtev. In to je trajalo dva dni in dve noči, ko so šele našli domačini svojega izgubljenega vola vsega izpremenjenega in strašnega: z izbuljenimi očmi, vsega shuššanega in sestradanega in vsega razpenjenega na gobcu; žival je pobesnela. Tiščal je še vedno svojo zmečkano žrtev ob deblo, okrog katerega je bilo vse razteptano, razorano, onesnaženo in okrvavljeno. Ko so ga odgnali, se je pa medpotoma sesedel in poginil.

Naš gozd je diven in veličasten v svojem tajnem šelestu prostranega smrečja in ob miloglasnem čivkanju, čvrčenju in žvrgolenju brezštevlnih ptičev - pevcev, svež in opojen v blagodišečem vonju zelišč, smrečja in cvetja. A grozen je ob nevihti in tresku, ko

se mu vrhovje lomi in vije v viharju. In strašen je ob črnih nočeh, ko tuli zverjad, ko prhutajo ptice-ujede kot zle pošasti v vejevju in pečinah, ko žarijo svetle oči kot zli duhovi iz ostrih čeri, ko se čuje iz dalje zadušeni krik in ječanje in odmeva v črno noč kot klic in plač nesrečnih duhov, prosečih miru in pokoja.

Gozd ima svojo moč podnevi, ponoči, opoldne ali opolnoči. In ta gozd je naš, vsi ti divni in zdravi kraji so naši, vsa ta brezna, vse te podzemeljske dupline, lepote in čudovitosti, vse je naše, vse to je kinč naše lepe domovine, ki jo ljubimo in obožujemo.

Ivan Matičič.

Eletrika.

Drgni steklo, (žveplo, vosek ali smolo) s svilo, z volno, usnjem, kožuho in približaj drgnjeno telo koščku papirja, pluti, slami.

Kaj zapaziš naprej? Kaj po dotiku? Potegni z drgnjenim steklom po laseh! Kaj vidiš?

Iste pojave vidiš, če drgneš kos papirja z roko (volno usnjem itd.)

Še boljše se poizkusi posrečijo, ako vzameš namesto navadnega papirja lepenco, pergament.

Zelo močno električen postane papir takole: namoči ga v zmes solitrne kisline in žveplene kisline; potem ga dobro izperi v vodi in posuši. Drgni ga in približaj ga gori imenovanim tvarinam!

Napravi ta poskus v temi in povej kaj si zapazil!

Najbolje se ti posrečijo poskusi, kadar je zrak zelo suh. Zakaj?

Številčne redkosti.

Število 12345679 pomnoženo z 9 da zmnožek, ki sestoji iz samih 1; ako ga množiš z raznimi mnogokratniki števila 9 (18, 27, 36, itd) dobiš zmnožke, ki sestojijo iz samih dvojok, trojk itd. —

Ako pomnožiš število 37 z mnogokratniki števila 3 do 27, dobiš tromestno število istoimenskih števil, katerih vsota je enaka množitelju. ($37 \times 21 = 777$; $7 + 7 + 7 = 21$.)

Število 73 pomnoženo s 3, 9, 12 itd. da zmnožke s številkami 9, 8, 7 itd.

Zvončki.

Zvončki beli po dolini
zazvončkljali so,
v zlatem vozu zopet pomlad
pripeljali so.

Zveselili so se malčki
lepih zvončkov teh
ter domov so jih prinesli
v ročicah obeh.

Zvončki beli pa zvonili
dalje, dalje so,
dokler niso privabili
drugih cvetk nam na zemljo.

Fanči Dolenc,
4. mešč. r. v Postojni.

Pomlad.

Pomlad je najlepši letni čas za mladi-
no. Za stare ljudi je tudi lepò. Po zimi
so morali čepeti pri peči. Sedaj pa gredò
pred hišo, da jim solnce malo ogreje ko-
sti. Solnce sije prijazneje na zemljo.
Zvonček pokuka iz zemlje in si misli,
da je že dovolj vroče in začne zvoniti.
Ko to sliši trobentica pokuka tudi ona
iz zemlje, ter začne veselo trobentati.
Nato se zbudi še vijolica in zlatica.

Ob gozdu je vse živo. Živina se zopet
pase. Pastir piska na piščalko, ki si jo
je izvil iz vrbove šibe. Kmet seje in or-
je. Vsi so na vrtu in delajo. Samo stari
ljudje so doma.

Cebele si nabirajo medù. Ze navsezgo-
daj hitè nabirat. Imajo vse rumene tačice

od cvetnega prahu. Karkoli živi, vse je
veselo življenja.

Podaj mi bratec moj rokò,
Pod milo pojdeva nebò,
Kjer njiva zopet zeleni,
Nad njo škrjanček žvrgoli!

Humar Ljudmila.

Letošnja huda zima.

Take zime ne pomnim, kar sem živa.
Najmrzlejši dnevi so bili v mesecu janua-
rju. Okoli sv. Treh kraljev. Sneg je vi-
soko zapadel, vode so zmrzavale. Reka
Vipava je na več mestih zamrznila prek
in prek. Bilo je res hudo. Tudi če smo
oblekli pet kožuhov, nas je pretresal
mraz. Vsled velikega mraza so delavci
prenehali delati. — Otroško veselje je
bilo nepopisno. Napravili smo snežene-
ga moža, kepali smo se in drsali, da je
bilo kaj! Ako nas niso pustili iz sobe,
smo jim pa ušli. Ko nas je zeblo, smo
hiteli zopet domov k gorki peči. — Se-
daj je že bolje! Zima je izginila in prišla
je lepa pomlad.

Ferfolja Mihaela,
učenka 4. š. l. v Mirnu.

Kako smo krstili našo muco.

Prišel je dan krsta moje muce. Boter
je prinesel mucki lep rdeč trak s tremi
zvončki. Muci je ta trak kaj dobro pri-
stojal in mala sestra Elza jo je nesla h
krstu. Krstil jo je moj prijatelj. Poškro-
pil jo je z vodo in ji potrosil na glavo
nekoliko soli. Dalj smo ji ime Mici. Po

krstu nas je že čakala pojedina doma. Bilo nas je šest. Imeli smo tudi kuharico. Ta je kuhala in nosila jedila na mizo.

Najprvo je prinesla vsakemu košček kruha in eno ribo; muca je dobila dve, ker ni jedla kruha. Po pojedini je začel boter igrati na orgljice in vsi smo plesali, medtem pa nam je naša muca zbežala na dvorišče, ker smo premalo pazili nanjo.

Tako je bil končan dan krsta naše muce.

Stok Emil,

učenec V. raz. v Rojanu.

«Čiv, čiv!»

Nekoč je našel vrabec na cesti srebrnjak. Bil je vrabec kot nepoštenjak daleč naokolo znan. Od veselja iznaden ni vedel, kaj bi počel. Hotel ga je požreti, ali ni šlo. Hotel ga je nesti v gnezdo, ali odkod bi pa vzel moč! Zato gre k ženi in ji reče, da bi mu pomagala. Ona se pa izgovarja, češ, da nima časa. «Prijatelj, nimam, da bi mi pomagali!» si misli vrabec. Tako misleč, odfrči ter izprašuje: «Čiv, čiv?» Zato še dandanes vrabec izprašuje: čiv (čegav) je srebrnjak.

Brišček Marija,

učenka V. raz. v Sežani.

Tatova.

V neki vasi sta ukradla dva Čiča, Jure in Marko, prešičjo gnjat. Bilo je v temni noči, zato ju nihče ni videl.

Jure reče: «Gnjat bo moja, ker sem jo jaz ukradel». «Tudi moja,» reče Marko, «ker sem ti jo jaz pomagal ukrasti in ti povedal zanjo. Tudi sem bil na straži, ko si ti kradel».

«Ni res» reče Jure, «sam sem jo ukradel!» Tako se dolgo prepirata in vlečeta gnjat vsak sebi. Bila sta tudi enako močna. — Končno odločita, da bo imel tisti gnjat, ki potegne z zobmi gnjat nasprotniku iz zob. Vsak na svojem koncu zasečeta zobe v gnjat in jo široko razkoračena vlečeta z zobmi narazen. Gnjat je stala na mestu, ker sta oba enako močno vlekla in že v šoli sem se učil, da telo miruje, če sta sili enaki.

Zdaj se pa Marko zmisli zvijače in s stisnjenimi zobmi reče Juriju: «Drrr... žiš?» — «Da!» zazija široko Jure in spusti tako gnjat iz ust, katero potegne

zviti Marko k sebi. — Fronta je padla! Marko jo je pobrisal z gnjatjo domov, kjer se je ž njo mastil ves teden.

Napisal po pripovedki svojega starega očeta.

Ludvik Žerjav,

učenec 4. šol. leta v Brestovici.

Čudna vrata.

V prostorni kmečki hiši se danes razlega veselo petje. Kaj se je neki zgodilo, da se je tihi dom spremenil v šumno gostilniško sobo? Krstili so namreč malega pogančka in zdaj si trkajo na njegovo zdravje ter se glasno posvetujejo kaj bo neki iz tega otroka. Posebno je modrovala pri tem debela botra, ki je sedela poleg majhnega in suhega mozička — svojega soproga. Razen teh je bilo pri mizi še veliko drugih gostov starih in mladih, velikih in majhnih, suhih in debelih. Vsi so pridno segali po poticah, a še pridnejše po pisanih majolikah ter si venomer tešili nevgasljivo žejo. Tako je hitro minil čas in nastala je trdna noč. Tedaj se je zgenil suh moziček in omenil svoji boljši polovici, da bo čas iti domov. Ta je bila takoj pripravljena in začela sta pozdravljati goste. Primeta za kljuko, še vedno se priklanjajoča gostom, a ti se začno smeјati na vse grlo. Izstopita, oziroma vstopita in se začneta čuditi kako je oblačno in temno. Toda, kaj je to, saj menda ni začarano! In kaj je bilo? Vstopila sta v staro omaro, ki je stala poleg vrat. Zavedla sta se tega tudi pijana botra ter se začela kobacati iz dozdevnih vrat. Gostje, ki so se še vedno smeјali, so ju sedaj spremili do doma, da ne bi šla zopet v kako omaro.

Stančič Zora,

učenka VII. razr. pri sv. Jakobu v Trstu.

Za nagrado najboljšje pravljice se je oglasilo nad sto tekmovalcev. Nagrajena je pravljica: «Materina ljubezen», ki jo je spisala Zafred Elza iz Trsta. Ker je pravljica preobširna, jo objavimo v julijski dvojni številki.

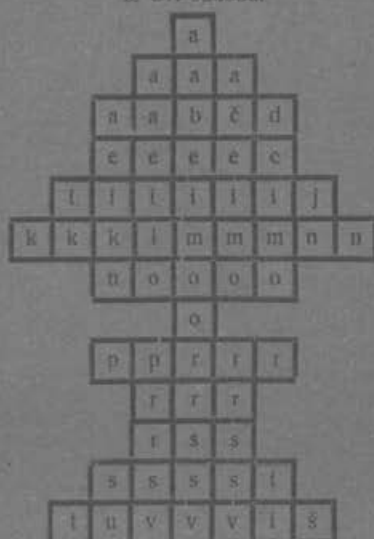
Tudi mnogi drugi so nam poslali prav lepe pravljice, katere bomo polagoma objavljali v «Kotičku».

Razpisujemo nagrado za najboljšo perorisbo. Nagrajena risba se priobči.

Stolp.

Priobčil Edvard Martinuzzi

iz Sv. Jakoba.

- 1) Soglasnik.
- 2) Jed.
- 3) Ime junaškega kraljeviča.
- 4) Blago.
- 5) Vojaški poveljnik.
- 6) Ime meseca.
- 7) Denar.
- 8) Samoglasnik.
- 9) Drevo.
- 10) Zver.
- 11) Teče pa nič ne reče.
- 12) Vas na Primorskem.
- 13) Srečivo.

Po sredi navzdol čitaš tri besede, ki bi jih moral poznati vsak naš čitatelj.

Računska uganka.

(Zastavila Ana Černigoj, učenka iz Lokavca).

Neki grof je imel čredo ovac. Njegov pastir drugo. Ako je dal grof pastirju eno ovco, imela sta oba enako. Ako je pa dal pastir grofu eno ovco, je imel grof še enkrat toliko kakor pastir.

Koliko ovac je imel grof, koliko pastir?

Uganka.

Poznam prečudno slovansko besedo, ki ima tri zloge, vsak zlog po dve črki. Prva črka vsakega zloga je soglasnik, druga samoglasnik. Ako pristaviš k prvi črki še drugo, dobiš zaimsek; še tretjo, dobiš samostalnik, ki pomeni orožje; še četrto, dobiš pridevnik, ki pove, kakšno je orožje; še peto, dobiš samostalnik, ki ti pove ime drevesa; pristaviš še šestto, dobiš zopet samostalnik, ki ti pove ime istega drevesa. — Ako čitaš prvi zlog, dobiš zaimsek, drugi zlog, dobiš predlog, drugi in tretji, dobiš samostalnik, ki ti pove ime papirja. — Ako čitaš 3., 4. in 5. črko, dobiš števnik, ako pa čitaš 3., 2. in 1. črko, dobiš samostalnik, ki ima dva pomena in tri spole.

Razpis nagrade: Kdor reši vse naloge in uganke v tej številki do 1. maja in bo izreban, dobi primerno nagrado.

Rešitev ugank v marčni številki „Novega Roda“

Zastavica v podobah: Čebela nosi med. — Križ: Gorica, Zagreb.

Uganke: 1) Zvonovi; 2) čevlji.

Vse uganke so prav rešili: V Škedenju: Flego Danica, Daneu Emilija, Pečenik Marija, Bajec, Vekoslava, Furlan Marko, Godina Velimira, Pavletič Eleonora, Metlika Maks, Šuman Ljubomira, Bric Branislava, Rovšnik Olga, Miklavc Marija, Žerjal Semplicija. — Pri Sv. Jakobu: Kočvar Amalija, Stentič Zora, Udo-
vič Olga, Šemerl Stanislava, Pertot Jelica in Vlasto, Stranjak Marija, Bunc Mirko, Breznik Štefi in Stanko, Mihalič Hilda, Renar Vida, Toškan Danica, Toškan Ka-
rollina, Tominc Slavka, Vatrovec Anica, Stanič Alda, Požar Ana, Runko Marija, Ulbin Frida, Turina Vladimir, Stefančič Božidar, Frankovič Ana, Kojanež Rudolf, Godina Alma, Kuret Josipina, Sosič Marij, Veršon Karel, Kariž Hilarij, Škilan Josip, Jamšek Sevo, Šuligoj Alojzij, Kravos Josip, Lenard Svetka. — V Barkovljah: Simončič Hlako, Starc Viktorija, Pertot Marica, Pertot Marija, Besednjak Marta, Martelanc Zora in Milan, Pertot Olga, Martelanc Albin, Simič Marica, Ferluga Ra-
faela, Štuka Angela, Piščanc Marta, Martelanc Drugica, Pertot Zorka, Martelanc Drago, Breclj Marta, Ferluga Zorka, Pertot Vida, Marija in Ema, Čok Anica, Pertot Aleksij, Starec Vojka, Vitez Marija, Vitez Andrej, Zohan Roza, Pertot Vera. — V Rojani: Kariž Miroslav, Peršolja Konstantin, Rustja Stanislav, Jež Janko, Bandel Vida, Bucik Alojzij, Sedmak Polikarp, Švab Milan, Vidmar Emil, Buton Mirko, Jeraj Antonija. — Na Kutinari: Lavrenčič Just. — Na Opčinah: Malalan Karel, Danev Ludvik, Guštin Danilo. — Pri Sv. Ivanu: Race Danilo. — V Postojni: Valič Maks, Vilhar Davorina, Cergonja Cvetko, Žigman Maks, Perko Leonin in Andrejina, Marintič Franc in Antonija, Valič Francisek, Garzarolli Meri, Zorč Emi-
lijan, Mazej Cvetana, Benčič Radovan, Zvanut Janko, Sluga Anton, Benčič Vinko, Fidel Stanko, Dobrila Radomir, Kovač Ivan, Bizjak Ivan, Šrajeva Ruša, Tomažič Josip, Tavčar Rejko, Miklavc Pavlina, Bizjak Angela, Šemerl Franciška, Kutin Milijana, Baraga Bojana, Kopačin Stanka, Kernal Josipina, Vilhar Ludovik. — V Il. Bisfrici: Krajgher Vito in Sergij. — V Idriji: Jurjavčič Marija, Dolenc Nada, Kogej Emilija, Tušar Anica, Kogej Ladislava, Šinkovec Josipina, Devetak Josip, Stok Zinka, Medveček Danica, Hlebec Stana, Zonta Josipina, Amalija in Rafaela, Pirc Branko, Klemenčič Marija, Požanel Julka, Seljak Olga. — V Tolminu: Kra-
gelj Ivan, Gruntar Anton, Skočir Branislav, Vidrič Rudolf, Kušca Anton, Urbančič Branimir. — V Štremelu pri Kobaridu: Skočir Valerija, Kranjc Franciška, Ur-
bančič Milka, Štih Antonija, Stegar Marija, Urbančič Merica, Urbančič Antona in Franc. — Na Grahovem ob Bači: Klavžer Bogomir. — V Kobaridu: Pignatari Janko, Mervic Vladko in Bogomila. — V Gorici: Medveček Miljena, Podgornik Milica, Danica in Vida. — V Desklah: Breščak Ana in Bernarda. — V Vipavi: Bizjak Anton, Gril Florijan, Fajdiga Božidar. — V Sežani: Meriak Angela, Rebec Milan in Karel, Bezek Adela, Guštin Slavka in Dušan, Blokar Slavica. — V Novakih: Mlnkar M., Bizjak Viljem, Razpet Jožet, Brejc Viktor, Kenda Jožica. — V Avčah: Makorovič Rožica. — V Koprivi: Šonc Vladko. — V Skopem: Šinigoj Jožet in Ciril. — V Ajdovčini: Brajnik Nada, Repič Zdravko, V Pasjaku: Maslo Pavel. — V Vrtojbi: Zorn Hilarka. — V Stanjelu: Grča Karol, Kerševan Danica. — V Ubeljakem: Silvar Ivanka, Počka Angelica, Premrov Gustica, Premr Franc.

Opomba: Zaradi premajhnega prostora ne moremo objaviti imena vseh rešilcev. Objavljeni bodo prihodnje!

Izrečana sta bila:
Šinigoj Jožet in Ciril
in Skopega.

Prejela sta v dar:
Škatlici z barvami in
čopiči.